

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 854
van **GUY D'HAESELEER**
datum: 9 maart 2021

aan **LYDIA PEETERS**
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

De Lijn - Geweldplegingen tegen chauffeurs (2)

Uit het antwoord van de minister op mijn schriftelijke vraag nr. 614 van 21 januari 2021 over geweldplegingen tegen chauffeurs blijkt dat de cijfers voor 2020 nog niet volledig waren. De cijfers voor het vierde kwartaal konden nog niet worden aangeleverd aangezien meldingen tot 6 weken na het kwartaaleinde geregistreerd kunnen worden.

De minister stelt dat het aantal gevallen doorheen de jaren vrij stabiel blijft en dat er in 2020 een daling vast te stellen is in verbale en fysieke agressie. Er is een daling, maar de cijfers van het vierde kwartaal zijn nog niet bijgevoegd. Er moet ook rekening gehouden worden met het feit dat door de lockdowns tijdens de verschillende golven van de coronapandemie het openbaar vervoer even stil gelegen heeft en dat er minder mensen het openbaar vervoer genomen hebben door thuiswerk en vrees voor besmettingen.

Het zou een interessant gegeven zijn om de reizigersaantallen of het aantal busritten in 2020 ten opzichte van vorige jaren in rekening te brengen. Op die manier kan er een procentuele vergelijking gemaakt worden.

1. Hoeveel chauffeurs werden in 2020 het slachtoffer van agressie? Graag opgesplitst per provincie en naargelang het gaat over verbale agressie, fysieke agressie of overlast na toevoeging van de cijfers van het vierde kwartaal.
2. Zijn er na toevoeging van de cijfers van het vierde kwartaal ook wijzigingen in de cijfers betreffende de andere vragen in mijn voorgaande schriftelijke vraag (nr. 614 van 21 januari 2021)?
3. Hoeveel bus- en tramritten werden de laatste 3 jaar door De Lijn uitgevoerd? Graag opsplitsing van de cijfers per jaar (2018-2020).
4. Hoeveel reizigers maakten gebruik van De Lijn in 2018, 2019 en 2020?
5. Welke conclusies trekt de minister als ze bovenvermelde cijfers vergelijkt met het aantal geweldplegingen tegen chauffeurs?
6. Welke bijkomende maatregelen zal de minister nemen om de aanhoudende geweldplegingen tegen de chauffeurs van De Lijn te verminderen en te stoppen? Wanneer mogen we die maatregelen verwachten?

ANTWOORD

op vraag nr. 854 van 9 maart 2021

van **GUY D'HAESELEER**

1. Het verminderd gebruik van het openbaar vervoer is enige mate zichtbaar in de agressiecijfers voor het jaar 2020. Dit toont zich echter niet in de categorie 'Andere feiten'. In de categorie 'Fysieke agressie' en enigszins in de categorie 'Verbale agressie' toont de vermindering zich ook niet over heel Vlaanderen. In de categorie 'Overlast' toont zich zelfs een stijging in zone West, omdat het nieuw gegeven van 'geen mondknaskerdracht' wordt geregistreerd binnen 'overlast'.

		Zone Oost	Zone West
Verbale agressie	2018	693	426
	2019	827	534
	2020	542	410
Fysieke agressie	2018	167	100
	2019	166	97
	2020	92	99
Overlast	2018	489	262
	2019	519	197
	2020	447	458
Andere	2018	265	139
	2019	255	191
	2020	255	194

2. Tijdens de 2020-analyse kwam De Lijn tot de vaststelling dat de cijfers voorheen gerapporteerd voor 2018 en 2019 het aantal dagen werkonbekwaamheid betrof van alle medewerkers van De Lijn en dus niet alleen de chauffeurs. De hieronder vermelde cijfers zijn gecorrigeerd en betreffen nu alleen de dagen werkonbekwaamheid van chauffeurs.

Aantal dagen werkonbekwaamheid chauffeurs De Lijn n.a.v. agressiegerelateerde arbeidsongevallen	2018	2019	2020
Zone Oost	1127	2264	1456
Zone West	1323	631	2149
VVM	2450	2895	3605

Arbeidkostprijs van werkonbekwaamheid chauffeurs De Lijn n.a.v. agressiegerelateerde arbeidsongevallen (in €)	2018	2019	2020
Zone Oost	96.687,4 7	186.072, 78	109.128, 42
Zone West	132.360, 37	79.506,5 8	122.350, 88
VVM	229.047, 84	265.579, 36	231.479, 30

3.

	2018		2019		2020	
Aantal uitgevoerde ritten	Bus	Tram	Bus	Tram	Bus	Tram
Regie	6.303.311	1.372.615	6.054.440	1.472.405	6.156.255	1.373.175
Exploitanten	3.130.596	-	3.222.779	-	3.116.728	-
Totaal	9.433.907	1.372.615	9.277.219	1.472.405	9.272.983	1.373.175

4.

Jaar	Aantal reizigers*
2019	340.651.436
2020	174.576.408

*Aantal reizigers:

reizigers die zich verplaatsen met een MOBIB abonnement: niet elke opstap wordt gescand door alle abonnees. Daarom worden de gemeten scans opgehoogd op basis van een onderzoek dat het effectieve scangedrag in kaart brengt. Het scangedrag wordt beïnvloed door verschillende factoren zoals bv. het type periode (school vs. vakantie), tijdstip van de dag (spits/dal), regio (stad/streek), ... Om evoluties in het scangedrag op te volgen, wordt dit onderzoek op regelmatige basis herhaald.

Reizigers die zich met een biljet, kaart of dagpas verplaatsen worden niet opgehoogd.

Reizigers met een Mobiel vervoerbewijs (biljet, kaart of dagpas): hiervan is geen lijn en ritcontext gekend. Ze worden toegewezen aan de lijnen volgens het gebruik van de reizigers van de 'gewone' biljetten kaarten of dagpassen en vervolgens opgehoogd op basis van %overstappen gemeten bij dezelfde groep.

In 2018 was Mobib nog niet volledig uitgerold en zijn er geen cijfers beschikbaar.

5. Het aantal meldingen en feiten daalt tussen 2018 en 2020. Hoewel er meer dagen werkonbekwaamheid zijn, gaf dit geen aanleiding tot een verhoging van de kosten.
6. Naast de continue inzet van de elementen gedefinieerd in het Veilig op Weg plan, enkele initiatieven die in 2021 zijn gepland:
 - a. De Lijn zet verder in op een optimalisatie van het incident beheer en analyse, om hieruit te leren voor een gerichte inzet van de middelen. Hiervoor wordt een nieuwe tool ontwikkeld die zal toelaten om korter op de bal te spelen en specifiekere operationele analyses uit te voeren.
 - b. De Lijn ontwikkelt 'toolboxen' met onder meer tips over hoe agressie te voorkomen of hoe ermee om te gaan om de situatie te laten de-escaleren. Deze toolboxen worden op verschillende manieren gecommuniceerd naar medewerkers op het terrein.
 - c. De Lijn evalueert de opleiding 'omgaan met agressie' voor medewerkers die agressie hebben meegemaakt en die baat kunnen hebben bij deze opleiding. Deze opleiding kan preventief werken voor deze medewerkers.
 - d. De Lijn evalueert de werking van de schoolspotters; een samenwerking met AgODI, om deze schoolspotters gericht in te zetten in de toekomst.

- e. De Lijn zet in haar Veilig op weg-beleid in op alle schakels van de veiligheidsketen, waarbij ook nazorg naar personeelsleden die agressie hebben meegemaakt belangrijk is. Hiertoe wordt extra opleiding gegeven aan de actoren die een rol spelen in dit nazorgproces.

Eveneens verwijs ik naar de vergadering van de Commissie Mobiliteit en Openbare Werken van 4 maart 2021 i.v.m. de behandeling van de vraag om uitleg van de heer de heer Bert Maertens (nr. 1870) en van 18 maart 2021 i.v.m. de behandeling van de vraag om uitleg van mevrouw Els Robeyns (nr. 2412) aan minister Lydia Peeters.